

Morten Thomsen Højsgaards åbningstale ved historisk biltræf

Taler

Morten Thomsen Højsgaard
Direktør for
museumsorganisationen ROMU

Dato

5. juni 2024

Sted

Roskilde Ringpark

Omstændigheder

Morten Thomsen Højsgaard er museumsdirektør ved ROMU. Åbningstalen blev holdt i overværelse af omkring 250 deltagere den 5. juni 2024 kl. 10.30 i Roskilde Ringpark ved historisk biltræf arrangeret af bl.a. den lokalhistoriske forening Roskilde syd for banen.

1 Det er GNAGS, der synger: ”Jeg går med hunden gennem byen, og solen sikker”.

Bandet fortsætter i deres monster-hit fra 1984: ”Jeg går med hunden gennem
5 byen, og det er sommer”.

Og fra forsanger Peter A.G. med den helt særlige stemme lyder det derefter: ”Jeg går med hunden gennem byen - så fuld af liv”.

10 Vi er i dag i Roskilde by, lige syd for jernbanen. Det er i den grad sommer. Det er ikke 1984, men 2024.

Da jeg i morges gik rundt her i parken ved den gamle Roskilde Ring med min hund, Balter, var her ganske stille. Men nu er det fyldt med liv og glade dage.

15

For her er åbningsfest. Her er biltræf. Her er paradekørsel lige for øjnene af os.

I hele ”Ringen Rundt” er der minder og mennesker i lange baner. Her er også
stribet af dæk, der kan sparkes på. Her er en monstrøs mængde af motorer, der
20 bare lyder, som de skal. Her er klassiske køretøjer og biler i designs fra de gode,
gamle dage.

Det er festligt, det er folkeligt, det er fornøjeligt, når ”Roskilde Rundt” endnu
engang på Grundlovsdag samler motorsportsentusiaster af alle slags til et
25 historisk event med bred appel på et helt, helt særligt sted.

Fra 1955 til 1968 lå motorsportens fineste bane i landet set med vores øjne netop her, hvor vi står. Netop på Grundlovsdag den 5. juni 1955 blev ”Roskilde Ring” indviet.

30

Jeg har åbningsplakaten, der oser af stolthed og liv og dynamik, hængende både derhjemme og på mit kontor på Roskilde Museum. Plakaten var designet sådan, at spirene fra Roskilde Domkirke lige nøjagtig kom med. Så var den historiske scene sat og stemningen ladet med den allerhøjeste værdi. Og så var og er der
35 ellers fuld fart på racerbilen med dækkende frit svævende over banen og støvet hvirvlende omkring i front!

Min far, som boede i Roskilde i en del af sin barndom og ungdom, har fortalt mig, hvor spændende det var, når der var løb ved Roskilde Ring. Bare det at få et
40 kig ind gennem et hul i hegnet var en oplevelse af de helt store. En dag havde han stirret så meget gennem et hul i hegnet, at øjet var ganske rødt, da han kom hjem.

Og han var ikke den eneste. Det skete ofte, at løbene samlede 30.000 eller endnu
45 flere tilskuere.

Lise Nørgaard har fortalt, at der holdt parkerede biler fra gæster til løbene helt ned på Skovbovængets Allé, hvor hendes familie boede. Ja, det var nærmest umuligt at komme frem og tilbage på den tid, når trafikken stod stille i flere af
50 byens gader, mens racerbilerne slog nye hastighedsrekorder og larmede op om kap inde på banen i den gamle grusgrav, hvor vi nu er samlet i dag igen.

Tiden står dog ikke stille. Nok husker vi Pirelli-svinget og store stjerner som Stirling Moss eller Jack Brabham. Men larmen er forsvundet. Og Roskilde Ring
55 er for længst blevet omdannet til rolig Ringpark. Asfalt er blevet til græsplæner. Tilskuerpladser er blevet til legepladser. Hæsblæsende racerløb er skiftet ud med fredsommelige joggingture og stilfærdig hundeluftning.

Men én gang om året, så genopliver vi de charmerende og livlige og højlydte
60 dage fra 1950’erne og 1960’erne. Vi samler bilerne og minderne og historierne fra dengang, hvor Roskilde var motorsportens mekka. Og vi genopliver fællesskabet og glæden ved at være mange sammen om en fælles interesse. Sådan får vi en fornemmelse af fortiden i nutiden, som samtidig giver os lidt mod på

65 dagen i morgen og videre ud i fremtiden.

Og det har vi brug for. For som GNAGS også sang i deres tur gennem byen, så kan hunden undertiden lugte noget, ”den lugter undergang og farer”, den får farten af ”en giftig frø”, den lugter ”gæld og kreditter”.

70

Der var - og der er - nok af problemer i verden. I 1980’erne var der kold krig. I dag står vi desværre med brandvarme krige og konflikter til halsen. Vi hører om miljøproblemer og klimakriser dagligt. Og renter og kurser og kreditter, der hopper op og ned, kan jo bekymre enhver.

75

Men så er det godt, at vi kan slå ring om hinanden. Så er det godt, hvis en stemning af undergang truer, at der er nogle faste traditioner, der vender tilbage. Så er det godt, at vi trods bekymringer stadig kan holde fast, holde af, holde ud, holde med og gerne også holde om.

80

I motorsport og i andre konkurrencer vil der altid være prestige i at vinde. At stå øverst på skamlen i Dakar Rally. At blive nummer et på Monza eller i Monaco. At tage guldet på Silverstone. At være som lynet, der overstråler alt og alle med charme, tricks og fuld fart.

85

I de gyldne 14 år, hvor der blev kørt over 500 væddeløb på Roskilde Ring, var der 240 forskellige vindere. Og hurra for det!

Men prøv lige engang at tænke på, hvor mange tilskuere, der var rundt omkring. Hundrede tusinder, når det hele gøres op, formentlig. Dertil speakere, mekanikere, medhjælpere, sponsorerer, journalister, foreningsfolk, børn og unge, som stod uden for hegnet og kiggede med i smug.

90

Hvem var det egentlig, der vandt?

95

Måske var det os alle sammen, som i dag står i gæld til alt det sprudlende og specielle, der fandt sted i samspillet mellem stjernerne og publikum fra 1955 til 1968 på Roskilde Ring.

100 Nogle gange handler det ikke bare om at vinde, men om at være med.

Det er ikke sikkert, at den lykkeligste altid er den, der scorer, overhaler eller

kommer først frem.

105

Det kan være lige så berusende og bjergtagende at få den store fælles oplevelse, som opstår, når det hele bare spiller sammen. Når vi er sammen. Når vi står sammen med nogen om noget, vi holder af.

110 Tak til alle, der er mødt frem i dag for netop at få det til at ske.

Tak til alle, der står bag som arrangører.

115 Tak til Roskilde, der er så fyldt med liv, både nord og øst og vest og syd for banen.

Tak til enhver, der indgår i cirkler, styrker kredsløb, slår ring om hinanden og bidrager til positive fællesskaber.

120 Det er sommer. Solen skinner, heldigvis, efter lidt regn i morges. Dækkene kalder på at blive sparket nænsomt på. Og uanset, om du har hunden eller bilen med på tur i byen, så lad os nu få den fyldt med liv.

125 Så kommer det hele til at køre rundt på den monsterfede måde ved Roskilde Ring på fars dag, som også er folkets og folkestyrets festdag, Grundlovsdag.

130 Og husk så endelig her til slut, at uanset, om du hedder Stirling eller Jack, Peter eller Morten, Lise, Mette eller noget helt andet, så har du i virkeligheden vundet i dag, allerede da du besluttede dig for, at du ville dukke op og være med. Og det er jo ikke så ringe.

Hav en skøn dag – og mange tak for ordet!

135 **Kilde**
Manuskript tilsendt af taler

Kildetype
Digitalt manuskript

140 **Tags**
Åbningstale

URI

145

150

155

160

165

170

175

180